

Månedsoversigt over plantesygdomme

343. — Oktober 1954.

Der blev for oktober måned modtaget beretninger fra 67 medarbejdere; endvidere blev der besvaret 141 forespørgsler.

Sygdomme på landbrugsplanter.

Korn og græsser.

Spiringsfusariose. Der er ikke sået megen vintersæd i år, og som regel har såningen fundet sted meget sent som følge af vanskelige vejrforhold. Ganske enkelte beretninger fra Jylland omtaler, at vintersæden spirer dårligt, og en del af skylden herfor lægges på *Fusarium*-angreb. En stor del af årets høst af såkorn har dog i forvejen en dårlig spireevne som følge af vanskelig høst, hvorfor mange landmænd har brugt væsentlig mere udsæd end sædvanligt.

Bælgplanter.

Kløverens knoldbægersvamp (*Sclerotinia trifoliorum*) omtales i 4 beretninger, men synes ikke at have forårsaget store ødelæggelser: „Uden betydning. Vejret er ellers fugtigt nok til at give stærke angreb. Når der ikke findes videre med angreb, er årsagen sandsynligvis, at kløveren har standset sin vækst for 5–6 uger siden; alle græsmarker er afgnavede, og vi har kun sjældent i dette efterår set disse kolossalt frodige nykløvermarker, hvor knoldbægersvampen rigtig trives“ (Martin Christensen, Sindal), og „har iagttaget sygdommen flere steder, og der er grund til at antage, at mange marker vil tage skade. Den megen regn har bevirket, at man ikke på de svære jorder kan få udlægget afgræsset, uden at dyrene ælter marken op, og derfor står udlægget alt for kraftigt“ (C. Poulsen, Rødekro).

Kransskimmel (*Verticillium albo-atrum*) fandtes med ret stærke angreb i 3 års lucerne i Præsto Amt (B. Munch).

Bederoer.

V a n d s k a d e. „Ved optagningen af bederoerne ses det nu rigtigt, hvor ødelæggende det fugtige vejr har været. Roerne er meget små, og der er kun fra $\frac{1}{2}$ til $\frac{3}{4}$ bestand. Toppen er ligeledes elendig“ (C. M. Kjellerup, Statens Marskforsøg, Ribe).

H j e r t e- o g t ø r f o r r å d n e l e s e (bormangel) har været usædvanlig godartet i år; de angrebne roer er som regel fundet i ringe antal, og spredt rundt i marken. Kun Stanley Jørgensen, Høng, har berettet om et meget stærkt angreb (ved Saltbækvig).

V i r u s - g u l s o t (*Beta virus 4*) i stiklingereroer. Der foreligger ikke beretninger om sådanne angreb.

B æ l t e s k u r v (*Actinomyces spp.*) synes i år at være mere almindelig end sædvanlig, uden at angrebene dog derfor er af nævneværdig betydning, idet de angrebne roer som regel træffes pletvis i markerne. Angreb er konstateret på indsendte roer fra Kolding, Vejle og Ringsted. Sv. A. Pedersen, Stege, skriver i en indberetning, at bælteskurv er set i adskillige bederoemarker på Møn.

P l e t s k i m m e l (*Ramularia betae*). Fra Århus skrives: „På meget begrænsede pletter endog stærke angreb af *Ramularia betae*“ (H. H. Rasmussen, Århus).

Kålroer, kål o. a. korsblomstrede.

V a n d s k a d e. „Hvor kålroerne har stået i vand, er de helt væk. Hvor de periodevis har haft det for vådt, er de halvrådne eller med sort „pisk“. Hvor de har stået tilstrækkelig højt, er de fortrinlige med kraftig, frisk top“ (C. M. Kjellerup, Statens Marskforsøg, Ribe).

M a r m o r e r i n g (bormangel). Angrebene vurderes noget forskelligt af de enkelte indberettere, men hovedindtrykket er, at de overvejende er godartede. Af i alt 46 beretninger skrives i 17 om sjældne (12 svage, 5 stærke) og i 13 om almindelige angreb (10 svage, 3 stærke): „Angreb almindelige, men mildere end i fjor. Bormangel er stærkt udbredt i Vendsyssel“ (H. Baltzer Nielsen, Hjørring); „marmorering i kålroerne er meget udbredt på disse egne og giver i mange tilfælde anledning til ret betydelige tab; desværre iagttager kun de færreste landmænd marmoreringen, så manglen kan afhjælpes“ (O. Th. Nielsen, Viborg); „bormangel er meget almindelig i kålroerne i år“ (L. Hangaard Nielsen, Videbæk); „en del angreb, hvor der spares på borax på stærkt kalket jord“ (A. Mortensen, Gram); „marmorering i kålroer er ret almindelig, kun få steder kan man finde marker, hvor planterne er helt fri“ (Vald. Johnsen, Skærbæk), og „angreb almindeligt forekommende, enkelte stærke angreb. I forbindelse med megen fugtighed fremskyndes forrådnelsen i uhhyggelig grad“ (Hans Jepsen, Løgumkloster). Fra forsøgsstationerne ved Ødum (Kr. G. Mølle) og Askov (H. Aggergaard) skrives, at angrebet ses meget almindeligt i de roer, der sendes ind af konsulenterne til analysering.

Kålroe - mosaiksyge (*Brassica virus 1*). Ud over de i sidste måneds-oversigt refererede angreb, er angreb i denne måned rapporteret fra Skanderborg Amt (Niels Pedersen), Skærbæk (Vald. Johnsen) og Øtoftegaard (Aage Munk), men i intet tilfælde drejer det sig om ondartede angreb. På Statens forsøgsstation, Virumgaard, er der foretaget optælling af angrebet i kålroe-stammerne. Der fandtes fra ganske få pct. angrebne roer op til ca. 30 pct. i de stærkest angrebne stammer (S. P. Lyngby).

Bakteriose som følge af skadedyr og sygdomme har kun sjældent gjort sig bemærket i den forløbne måned. I mange egne ser man bakteriosen brede sig kraftigt i de pletter af marken, hvor der står vand efter den forløbne tids store regnmængder.

Kålbrosvamp (*Plasmodiophora brassicae*). Angrebene synes i år at være noget mere udbredte og stærkere end i de nærmest foregående år, rime-ligvis også en følge af de fugtige vejrforhold, som har begunstiget svampens udvikling. Sygdommen sås almindeligt i kåroer på arealer, hvor vandet ikke kunne skaffes bort (Martin Christensen, Sindal; H. Baltzer Nielsen, Hjørring; Engelhart Jensen, Mors; Aage Madsen, Stevns). Af i alt 51 beretninger omtales i 22 sjældne (12 svage, 10 stærke) og i 14 almindelige angreb (11 svage, 3 stærke). „I kålroemarkerne har vi en del angrebne roer, jeg synes, angrebet er mere udbredt end sædvanlig“ (H. Agergaard, Statens forsøgsstation, Askov); „normalt ses kun hist og her en kålbrosvamp betroede roe i forsøgene, men i år var der syge roer i alle forsøgene og over $\frac{1}{3}$ af arealet med kåroer var ødelæggende angrebet med indtil 60 % udbyttenedgang“ (Aage Munk, Øtoftegaard); „kålbrosvamp træffes stadig, og ofte er angrebet stærkt ødelæggende for udbyttet“ (Ib Trojaborg, Sorø). Blandt årsagerne til angreb nævnes: frit afløb for moddingvand ud over marken (L. Hangaard Nielsen, Videbæk), affald fra torvaskere (A. Madsen, Borris) og udkørsel af smittefarlig ajle (Hans Jepsen, Løgumkloster).

Kartofler.

Varmeskade i kartoffelkulerne synes at være uden betydning.

Vådforrådne (bakteriose) med vandskade som udgangspunkt blev særdeles almindelig i år, og som oftest er angrebene ondartede, og kartoffelkogerne har arbejdet under højtryk med at koge kartoflerne kort efter optagning for derved at redde det mest mulige af afgrøderne. Ved sorteringen har forrådnelsen givet anledning til store affaldsprocenter; der nævnes tal fra 25 til 35 % (C. Poulsen, Rødekro). Johs. Nielsen, Ikast, omtaler, at en del bakteriose er forårsaget af stød og slag samt af to frostnætter i september og oktober.

Kartoffelskimmel (*Phytophthora infestans*). Billedet fra sidste måned, som viste særdeles ondartede angreb på knoldene, har ikke ændret sig. Af i alt 48 beretninger skrives blot i 5 om sjældne (3 svage, 2 stærke) og i 35 om almindelige angreb (17 svage, 18 stærke). Værst er angrebene, hvor der ikke har været muldet godt op om planterne; det er den almindelige opfattelse,

at denne foranstaltung har været en udmærket beskyttelse mod knoldangrebet. En lidt afvigende mening har A. Madsen, Borris, som skriver: „En meget kraftig hypnning yder vel nogen beskyttelse, men er ikke tilstrækkelig til at sikre en skimmelfri afgrøde på sandjord. Det eneste sikre synes at være dræbning af toppen, når skimmelen viser sig“. Alpha fremhæves som den mest angrebne sildige sort (S. A. Ladefoged, Aars, og H. Jensen, Asnæs). Fra Grindsted skriver J. J. Jakobsen, at de store knolde på de kraftigst gødede arealer er stærkest utsat for at blive smittet.

K a r t o f f e l s k u r v (*Actinomyces scabies*). I de fleste beretninger skrives, at skurv ikke forekommer, og de indberettere, der omtaler angreb, tilføjer, at de er svagere end sædvanligt.

P u l v e r s k u r v (*Spongospora subterranea*). Fra Ikast skrives: „Pulverskurv mere almindelig i år end i de foregående år“ (Johs. Nielsen).

K a r t o f f e l b r o k (*Synchytrium endobioticum*). Statens Plantetilsyn meddeler, at nye angreb af denne svamp i år indtil udgangen af oktober blev konstateret i følgende 8 sogne: Sjørslev (Viborg Amt), Harboøre, Møborg og Ikast (alle Ringkøbing Amt), Ødsted (Vejle Amt), Jærnved og Malt (begge Ribe Amt) og Svanninge (Svendborg Amt).

Ole Wagn.

Sygdomme på havebrugsplanter.

Frugttræer og frugtbuske.

Æ b l e s k u r v (*Fusicladium dendriticum*) har i sæsonens sidste del hovedsagelig vist sig som svage angreb, der ofte betegnes som almindeligt forekommende. Enkelte indberettere nævner, at skurven har overrasket ved at optræde, efter at man regnede smitfaren for overstået. Dette gælder vel mest i privathaver, men det er dog også hændt, at erhvervsplantager har konstateret senskurv.

O m g r e n s k u r v nævner de fleste indberettere, at angrebene gennemgående er spredte og middelsvage, og om stærke angreb skrives kun for enkelte sorters vedkommende.

P æ r e s k u r v (*Fusicladium pirinum*) synes fortrinsvis at have generet de sene sorter — og her imellem er blandt andet nævnt Charneau.

S o d p l e t (*Gloeodes pomigena*) har også i oktober måned gjort sig gældende og fortrinsvis på de senest plukkede sorter.

P r i k s y g e bedømmes til at være så svag, at den i store træk kan siges at være uden betydning. Noget af forklaringen herpå er vel nok den, at æblerne gennemgående ikke er så storfaldne i år. Fra Himmerland meddeles, at priksygen er mere fremtrædende end sædvanlig (Chr. Oksen).

Bløde skaller på valnødder har fortsat været særdeles almindeligt; det bemærkes i flere tilfælde, at skavanken ikke kan sættes i forbindelse med angreb af bladpletsyge. Enkelte iagttagere nævner, at tilbøjelighed til dårlig skaldannelse og utilstrækkelig lukning varierer fra det ene træ til det andet, således at der nok også er arvelige egenskaber med i spillet; meget ville givetvis være vundet, dersom man i vore planteskoler formerede valnødder vegetativt ud fra modertræer, som ikke har tendens til dårlige skaller.

Mogens H. Dahl.

Skadedyr på landbrugsplanter.

Korn og græsser.

Gåsebillelarver (*Phyllopertha horticola*). Angreb af betydning er ikke omtalt i rapporterne.

Stankelbenlarver (*Tipula paludosa*). Kun ubetydelige angreb.

Fritfluelarver (*Oscinis frit*). Ingen omtale af angreb.

Kålroer, kål o. a. korsblomstrede.

Krusesyge galmyggen (*Contarinia nasturtii*). Medens de primære angreb nu stort set er forbi, ses de sekundære skader ret udbredt i form af bakteriose i kålroerne. Der er dog i et stort antal beretninger givet udtryk for, at disse skader er af et overraskende moderat omfang, selv om der også i enkelte tilfælde omtales alvorlige ødelæggelser. Nogle steder er der foretaget direkte optællinger af skadede roer. Herom berettes fra Statens forsøgsstation, Tylstrup: „Efter optælling i kålrostammerne har ca. 20 % af roerne været angrebbe af krusesyge og ca. 7 % af halsråd, men dog ikke så langt ned, at roens kvalitet er forringet“ (Aage Bach), og fra Statens forsøgsstation, Virumgaard: „Angreb af krusesygegalmyggen har været ret udbredte. I kålrostammerne var der ca. 20 % angrebbe planter i de mindst angrebbe stammer og 40—50 % i de mest angrebbe“ (S. P. Lyngby). Fra Vinderup skrives: „En hel del kålroer er som sædvanlig ødelagte. I forsøg har jeg talt op til 15 % hule og rådne roer“ (J. Rindom), og fra Han Herrederne: „Der er almindelige stærke angreb, 10—20 % flere steder, men jeg tror ikke, skaden er overvældende. Forrådnelsen synes ikke ret mange steder at have bredt sig til roelegemet“ (R. Sørensen). Fra Skærbæk berettes om angrebene styrke: „Den er almindelig i wilhelmsburger-kålroerne, men meget sjælden i bangholmerne“ (Vald. Johnsen), og fra Øtoftegaard følgende: „Kun kålrostiklingerne har været utsat for angreb, og disse er vokset fra det uden mén“ (Aage Munk).

Den store kålfhue (*Chorfophila floralis*). Den store kålfhuens ødelæggelser må på grundlag af oktober-indberetningerne siges at være mildere end ventet på baggrund af det store antal æg, der blev lagt i august. Også i forhold til sidste år har angrebene i år været moderate og gennemgående noget senere. Der er dog på mange egne også i år set ganske øde-

læggende angreb, og angrebsstyrken sammenlignet med tidligere år er ikke alle steder nedadgående. Angrebene er fortsat stærkest på lette, skarpe sandjorder. Udbredelsesområdet synes ikke at være væsentligt udvidet.

Langt de fleste beretninger omhandler angreb i kålroer, men der er dog to, som omtaler angreb på kål, således fra Statens forsøgsstation, Hornum: „Angrebet af kålfluens larver er forbavsende svagt, når den kraftige æglægning i juli-august tages i betragtning“ (F. Knoblauch), og fra Vestjylland: „Som nævnt i sidste indberetning er alle kålarter angrebet. Dog kan tilføjes, at en række majoer ved siden af kålene ikke er angrebet“ (H. Dixen). Vi citerer iøvrigt nogle beretninger eller brudstykker deraf: Sindal: „Træffes spredt over hele området på de lettere jorder, men angrebet er ikke ondartet“ (Martin Christensen). Hjørring: „Næsten overalt“ (H. Baltzer Nielsen). Han Herrederne: „Der er angreb de fleste steder, og enkelte strøg har stærke angreb“ (R. Sørensen). Statens forsøgsstation, Tylstrup: „Angrebet giver også i år nogen forringelse af udbyttet og navnlig kvaliteten, men dog ikke så slemt her som i 1953. 5–10 % af roerne er stærkt angrebne, værst i bangholm-stammerne“ (Aage Bach). Vesthimmerland: „Ja, overalt på de dårligste sandjorder. Angrebene må i år betegnes som mindre alvorlige og måske også mindre udbredte. Der findes dog enkelte spredte, ret alvorlige angreb“ (S. A. Ladefoged). Morsø: „Svagere angreb af kålfluelarver træffes i år overalt på øen. Dog ikke skader af betydning. I tidligere år er angrebet ikke set på Mors“ (Engelhart Jensen). Vinderup: „Alle steder på den lette jord. Flere marker er faktisk totalt ødelagt“ (J. Rindom). Aulum og Omegn: „I en række marker er afgroden totalt ødelagt“ (S. Nørlund). Ikast-Bording: „Angrebene er en måned senere på vej i år og tilsyneladende knapt så slemme som sidste år“ (Johs. Nielsen). Skanderborg Amt: „Meget almindelig og ødelæggende i den vestlige del af amtet. Skadernes omfang dog begrænset meget i forhold til sidste år, da man mange steder har undladt at dyrke kålroer“ (Niels Pedersen). Silkeborgegnen: „I enkelte marker kan findes roer med angreb, men ikke tilnærmedesvis i samme udstrækning som sidste år“ (J. J. Søndergaard). Grindsted: „Angrebet bliver ikke så ødelæggende som i 1953“ (J. J. Jakobsen).

Skadedyr på havebrugsplanter.

Frugtræer og frugtbuske.

B l o d l u s (*Eriosoma lanigerum*). Fra Lolland skrives, at blodlusene har bredt sig temmelig meget, trods regn og blæst. En del opmodninger er blevet pudret med parathion, og virkningen har været god (A. Diemer). Fra Århus meldes, at der endnu var mange blodlus på grenene i en have den 23. oktober (Niels Gram).

S y r e h v e p s e n (*Ametastegia glabrata*). Fra Hornum skrives, at der var stærke angreb i en frugtplantage. Der fandtes op til 4–5 huller i æblerne

på Cox's Orange- og Ingrid Marie-trær (I. Groven). Ellers foreligger der ingen beretninger om stærke angreb, men svage angreb er fundet nogle steder i Jylland (Arne Sørensen) samt på Sorøegen (Ejner Christensen).

K n o p v i k l e r l a r v e r (*Tortricidae*). 10 beretninger melder, at angreb ikke er bemærket eller har været svage. Fra Holbæk og Sorø Amter skrives om middelstærke angreb (Henrik Nielsen, Ejner Christensen).

Æ b l e v i k l e r e n (*Carpocapsa pomonella*). I de 13 indkomne beretninger meldes udelukkende om svage angreb.

R o n n e b æ r m ø l (*Argyresthia conjugella*). Fra Næstvedegnen meldes om svage angreb, hvor der er sprøjtet sent med parathion eller nikotin (M. E. Elting).

F r u g t t r æ s p i n d e m i d e n (*Paratetranychus pilosus*). 9 beretninger karakteriserer angrebene som svage, medens der i 4 rapporter skrives om stærkere angreb og nogen opblussen sidst på sæsonen.

Kökkenurter.

S e l l e r i f l u e n (*Acidia heraclei*). På Sjælland (Poul Dahl) er set en del middelstærke angreb af dette skadedyr i erhvervsmæssige plantninger af selleri.

G u l e r o d s f l u e n (*Psila rosae*). Tilsyneladende bliver man mange steder ubehageligt overrasket ved optagningen af gulerødderne, idet det viser sig, at gulerodssfluens angreb er langt alvorligere end tidligere antaget. Vørst er det gået ud over småarealer, men også større marker er skadet betydeligt. Følgende citater giver udtryk for angreb af alvorlig karakter: Hjørring: „Mest omfattende angreb i mange år“ (H. Baltzer Nielsen). Han Herrederne: „Stærke angreb overalt, såvel i mark som have. Det er meget vanskeligt at købe ordentlige spisegulerødder“ (R. Sørensen). Statens forsøgsstation, Hornum: „Angrebet af 2. generations larver har været alvorligt og stærkt kvalitetsforringende“ (F. Knoblauch). Østhimmerland: „Hvor bekæmpelse ikke har fundet sted, er det almindeligt, at angreb i begyndelsen af september har gjort en meget stor part af gulerødderne uegnede til spisebrug. Dog stærkest i haver“ (P. Pedersen). Esbjerg-Varde: „Det sene angreb langt det værste her“ (Martin Sørensen). Lammefjorden: „Ved optagning af gulerødder i dette efterår ser det ud til, at gentagne sprøjtninger (10–12 gange) i løbet af sommeren med forskellige gifte kan holde fluen nede, især på større arealer. Har også i denne sommer været opmærksom på naboafrøder, hegning og lignende, som også er sprøjtet gentagne gange. De meget store arealer (20–30 tdr. lid. store marker) angribes næsten aldrig midt i marken“ (H. Jensen). Næstved: „Der er flere angrebne rødder, end de fleste regnede med. Fugtigheden har dækket over angrebenes udslag“ (M. E. Elting).

Prydplanter.

C h r y s a n t h e m u m å l (*Aphelenchoides ritzema bosi*). Fra Alm. dansk Gartnerforening skrives, at det fugtige vejr har begunstiget ålenes udbredelse.

Diverse skadedyr.

S mælder larver (*Agriotes spp.*). Der er kun rapporteret få angreb af betydning. Fra Hjørring skrives: „Enkelte steder konstateret skader på spirende rug“ (H. Baltzer Nielsen). Han Herrederne: „I de fleste kartoffelmarker kan man træffe angreb. I andre afgrøder er der naturligvis også angreb, men ikke så meget, at man lægger mærke til det“ (R. Sørensen). Morsø: „Intet angreb set i efteråret. Angrebene har i år været af betydeligt mindre omfang end i de foregående, hvor vi i landboforeningens forsøg har haft overordentlig god virkning af bekämpelse med lindan. I år er der næsten intet udslag i forsøgene“ (Engelhart Jensen). Lemvigegnen: „Angreb er almindeligt forekommende, men svage og ikke iøjnefaldende“ (S. Andreassen).

O ld en b orrelarver (*Melolontha melolontha* og *M. hippocastani*). I 8 indberetninger meldes, at angreb ikke er set. Kun fra Skanderborg Amt skrives om angreb: „Enkelte ganske ødelæggende skader i bederoer af store larver“ (Niels Pedersen).

Prosper Bovien og Jørgen Jørgensen.

STATENS PLANTEPATOLOGISKE FORSØG

Stikordsregister

for månedsoversigter over plantesygdomme nr. 337—343,

1954.

	Side		Side
Adselbille	23, 49	Aspargesbillen	60, 111
<i>Acalla comariana</i>	60	Aspermi-virus, se chrysanthemum-mosaik.	
<i>Acidia heraclei</i>	60, 131	<i>Ascochyta pisi</i>	98
<i>Acrolepia assectella</i>	122	<i>Athalia spinarum</i>	84, 104, 118
<i>Actinomyces scabies</i>	115, 128	<i>Atomaria linearis</i>	23, 49
<i>Actinomyces spp.</i>	126	Augustasyge	8, 20 (ill.)
Agerugle, se knoporme.			
<i>Agriolimax agrestis</i>	10	Bakteriose, kålroe	99, 127
<i>Agriotes spp.</i>	9, 32, 62, 94, 111, 123, 132	Bakteriose, kartoffel	115, 127
<i>Agrotis pronuba</i>	121	Bedefluen	24, 50, 82, 104, 117
<i>Agrotis segetum</i> , ...	64, 94, 111, 123	Bedejordloppen	24
Agurk, misvækst	75	Bedelus	22, 46, 79, 104
Agurkmosaik, tomat	8	Bedemosaike	39, 69
Aksfusariose	97	Bedeskimmel	6, 17, 40, 69
<i>Alternaria solani</i>	73	<i>Beta virus 2</i>	39, 69
<i>Alternaria sp.</i> , raps	70	<i>Beta virus 4</i>	40, 68, 98, 114, 126
<i>Ametastegia glabrata</i>	130	<i>Bibionidae</i>	22
<i>Anthonomus rubi</i>	60	Bladhvepselarver	61
<i>Apamea testacea</i>	22	Bladlus, frugttrær	11, 28, 57, 89, 109
<i>Aphelenchoides spp.</i>	30, 91	Bladlus, frugtbuske	58
<i>Aphelenchoides ritzema bosi</i>	131	Bladpletter, æble	42
Aphididae, frugttrær	11, 28, 57, 89, 109	Bladrandbiller	22
Aphididae, frugtbuske	58	Bladribbe-snudebillen	104
<i>Aphis fabae</i> , ...	22, 46, 79, 104	Bladrullesyge, kartoffel ...	17, 41, 70
<i>Aphis grossulariae</i>	58	Bladtæger	46, 79
<i>Aphthona euphorbiae</i>	28	Blinde knopper, tulipan og ane- mone	9
<i>Apion spp.</i>	117	<i>Blitophaga opaca</i>	23, 49
<i>Apion flavipes</i>	78	Blodlus	58, 89, 109, 121, 130
<i>Ardis bipunctata</i>	61	Blommebladgalmiden	12
<i>Argyresthia conjugella</i>	131		

	Side		Side
Blommefrugter, skrumpne	116	Corvus frugilegus	28
Blommehveps	58	Crepidodera ferruginea	21
Blommelus	89	Crioceris asparagi	60, 111
Blommevikleren	109, 121	Cronartium ribicola	102
Bormangel, bederoe	98, 114, 126	Cryptomyzus ribis	58
Bormangel, kålroe	114, 126	<i>Dahlia-mosaik</i>	76
<i>Botrytis allii</i>	8	<i>Dasyneura brassicae</i>	55, 86
<i>Botrytis cinerea</i>	6	<i>Didymella applanata</i>	102
<i>Botrytis tulipae</i>	19	<i>Diplocarpon rosae</i>	76
Brakfluelarver	10	<i>Ditylenchus dipsaci</i> , bælgplanter	
Brassica virus 1	99, 114, 127	10, 22, 46, 78, 103, 117	
Brevicoryne brassicae	83, 104	<i>Ditylenchus dipsaci</i> , spiseløg	12
Bryobia rhibis	29	<i>Dothidella trifolii</i>	98
Bygbrand, nogen	38	Duer	11, 88
Byturus tomentosus	29	<i>Eriocampoides aethiops</i>	61
Bægersvamp, se kløverens knoldbægersvamp.		<i>Eriophyes avellanae</i>	12
Bælteskurv, bederoe	126	<i>Eriosoma lanigerum</i>	58, 89,
<i>Calocoris norvegicus (bipunc- tatus)</i>	46, 79	109, 121, 130	
<i>Carpocapsa pomonella</i> , ...	90,	<i>Erwinia atroseptica</i>	41, 73
	109, 121, 131	<i>Erysiphaceae</i> , prydplanter	9
<i>Cassida spp.</i>	50, 82	<i>Erysiphe graminis</i>	16, 67
<i>Cercosporella herpotrichoides</i>	65	<i>Euproctis chrysorrhoea</i>	12
<i>Ceutorhynchus assimilis</i>	28, 53	<i>Eurydema oleracea</i>	53, 83
<i>Ceutorhynchus pleurostigma</i>	11	Ferskenbladlus	49, 81
<i>Ceutorhynchus quadridens</i>	104	Ferskenblæresyge	19
<i>Chaetocnema concinna</i>	24	Fodsye, ærter	98
<i>Cheimatobia brumata</i>	11, 29	Fosfomangel, byg	16
<i>Chortophila brassicae og Ch. flo- ralis</i>	56, 87, 106, 119, 129	Fritfluelarver	10, 22, 46, 78, 129
Chrysanthemumål	131	Frostmålerlarver	11, 29
Chrysanthemum-mosaik, tomat... ..	8	Frostskade, korn og græsser, ...	
<i>Cneorhinus plagiatus</i>	32	4, 13, 35, 36 (ill.), 65	
<i>Cnephacia incertana</i>	63, 123	Frostskade, bederoe	6, 39
<i>Colletotrichum lini</i>	70	Frostskade, korsblomstrede ..	6, 40
<i>Colletotrichum oligochaetum</i>	75	Frostskade, kartoffel	6, 40
Coloradobillen	57, 88	Frugtsætning, kirsebær	42
<i>Columba spp.</i>	11	Frugttræspindemiden, ...	12, 29,
<i>Columba palumbus</i>	88	59, 91, 109, 121, 131	
<i>Contarinia nasturtii</i> , ...	54, 84,	Frogræsuglens larve	22
	105, 118, 129	Fugleskader	11, 28, 88, 94, 111
<i>Contarinia pyrivora</i>	59	<i>Fusarium nivale</i>	4
<i>Corticium solani</i>	41, 73	<i>Fusarium sp.</i> , korn	97
		<i>Fusarium sp.</i> , ærter	98
		<i>Fusicladium cerasi</i>	74

Side	Side
<i>Fusicladium dendriticum</i> , ... 18, 41, 73, 101, 116, 128	Holdbarhed, æble 7
<i>Fusicladium pirinum</i> 19, 42, 74, 102, 116, 128	<i>Hoplocampa brevis</i> 59
Gåsebillen 9, 62, 129	<i>Hoplocampa fulvicornis</i> 58
<i>Gastropoda</i> 108	<i>Hoplocampa testudinea</i> 58
Georginemosaiik 76	Hvededræbersvamp 66
Glassethed, æble 7	Hvidkløversnudebillen 78
Glimmerbøsser 25	<i>Hyalopterus pruni</i> 89
<i>Gloeodes pomigena</i> 116, 128	<i>Hydroecia micacea</i> 63, 88
<i>Gloeosporium album</i> 7	<i>Hylemyia antiqua</i> 61, 93, 122
<i>Gloeosporium fructigenum</i> 7	<i>Hylemyia coarctata</i> 10
<i>Gloeosporium ribis</i> 75, 102	<i>Hylotoma rosae</i> 61
Goldfodssyge 66	<i>Hyponomeuta padellus</i> 61
Grå monilia 42	Jordbærål 30, 91
Gråskimmel, bederoe 6	Jordbærvikleren 60
Gråskimmel, spiseløg 8	Jordlopper, korsblomstrede ... 11, 21, 26, 53
Gråskimmel, tulipan 19	Jordlopper, hør 28
Grenskurv, æble 128	Kålbladhveps 84, 104, 118
Græssernes meldug 16, 67	Kålbrok 69, 114, 127
Grønirisk 94	Kålfhue, ... 56, 87, 106, 119, 129
Guldhalen 12	Kålgalle-snudebillens larve 11
Gule blade, bederoe 99, 114	Kålgalmyggen 55, 86
Gulerodsbladloppen 59, 92, 110	Kållus 83, 104
Gulerodsfluen 60, 92, 111, 122, 131	Kålmøl 54, 84, 105
Gul monilia 102, 116	Kålorme 54, 84, 105, 118
Gulrust 4, 38, 67	Kålroe-mosaiksye 99, 114, 127
Gulspidssyge 15, 37, 97	Kålskimmel 17
<i>Gymnosporangium clavariaeforme</i> 76	Kålsommerfugle, se kålorme.
Hårmyglarver 22	Kålthripsen 30, 52
Hasselmiden 12	Kältægen 53, 83
Havreål 21, 44, 77	Kaliummangel, korn 15
<i>Helminthosporium gramineum</i> ... 38	Kaliummangel, bælgplanter ... 17, 39
Hessiske flue 45	Kaliummangel, kartoffel 70
<i>Heterodera major</i> 21, 44, 77	Kalktrang, korn 16, 36
<i>Heterodera rostochiensis</i> , 57, 88, 108	Kartoffelål 57, 88, 108
<i>Heterodera schachtii</i> 61, 79	Kartoffel-bladpletsyge 73
Hindbærbillen 29	Kartoffelboreren 63, 88
Hindbærnsnudebillen 60	Kartoffelbrok 100, 128
Hindbær-stængelsyge 102	Kartoffel-rodfiltsvamp 41, 73
Hjerte- og tørforrådnelse 98, 114, 126	Kartoffelskimmel 41, 72, 100, 114, 127
	Kartoffelskimmel, tomat 103
	Kartoffelskurv 115, 128

	Side		Side
Kirsebærbladlus	90	Meldug, prydplanter	9
Kirsebærskurv	74	Meldug, rose	43
Klöverens knoldbægersvamp		Meldug, æble	19
5, 17, 39, 113, 125		<i>Meligethes aeneus</i>	25
Klöverens skorpesvamp	98	<i>Melolontha melolontha</i> og <i>M. hippocastani</i>	12, 31, 62, 93, 111, 123, 132
Klöversnudebiller	78, 117	Mider, agurk	12
Knoporme	64, 94, 111, 123	Misvækst, frilandsagurk	75
Knopviklerlarver	11, 29, 121, 131	<i>Monilia fructigena</i>	102, 116
Knækkefodsyge	65	<i>Monilia laxa</i>	42
Kobbermangel, korn	15, 37, 97	<i>Monilia laxa f. mali</i>	42
Korn-bladbiller	45	Mosaiksyge, kartoffel	71
Kransskimmel	67, 98, 113, 125	Muldvarpe	95
Kronrust	67	<i>Myzus cerasi</i>	90
Krusesygegalmmyggen	54, 84, 105, 118, 129	<i>Myzus persicae</i>	49, 81
Kræft, æble	8	<i>Nectria galligena</i>	8
Krollemosaik	72	Nøgen bygbrand	38
Kuldeskade, æble	18	 Oldenborrer	12, 31, 62, 93, 111, 123, 132
Kuleskade, kartoffel	6	<i>Ophiobolus graminis</i>	66
<i>Laspeyresia funebrana</i>	109, 121	<i>Orgyia antiqua</i>	59
<i>Lema</i> spp.	45	<i>Oscinis frit</i>	10, 22, 46, 78, 129
<i>Leptinotarsa decemlineata</i>	57, 88	<i>Otiorrhynchus</i> spp.	60
<i>Ligurinus chloris</i>	94	Overvintring, korn og græsser, 1, 4	4
<i>Longitarsus parvulus</i>	28	Overvintring, bederoe	5
Lucernegnaveren	46	Overvintring, kålroe	6
Lynskade, bederoe	68	Overvintring, kartoffel	6
Lynskade, kålroe	69	 <i>Paratetranychus pilosus</i>	12, 29, 59, 91, 109, 121, 131
Lyspletsyge, korn	4, 14, 38	<i>Passer domesticus</i> og <i>P. montanus</i>	94, 111
Lyspletsyge, bederoe	39, 68	<i>Pegomyia hyoscyami</i>	24, 50, 82, 104, 117
Lyspletsyge, kartoffel	41	Penselspinderen	59
Løgfluen	61, 93, 122	<i>Peronospora brassicae</i>	17
Logskimmel	43	<i>Peronospora destructor</i>	43
<i>Macrosiphum pisi</i>	78	<i>Peronospora pisi</i>	67
Magnesiummangel, korn	16, 38	<i>Peronospora schachtii</i> , 6, 17, 40, 69	
Magnesiummangel, kartoffel	70	<i>Phoma betae</i>	40
Manganmangel, korn	4, 14, 38	<i>Phyllocoptes fockeui</i>	12
Manganmangel, bederoe	39, 68	<i>Phyllopertha horticola</i> , ...	9, 62, 129
Manganmangel, kartoffel	41		
Manganmangel, løg	43		
Marijhøne (den 24-plettede)	23, 50		
Marmorering	114, 126		
<i>Mayetiola destructor</i>	45		
Meldug, græssernes	16, 67		

Side	Side
<i>Phyllotreta spp.</i> 11, 26, 53	Rosen-stråleplet 76
<i>Physopus robusta</i> 46	Rosen-syhveps 61
<i>Phytonomus variabilis</i> 46	Runkelroebillen 23, 49
<i>Phytophthora infestans</i> 41, 72, 100, 103, 114, 127	Rust, kartoffel 114
<i>Pieris brassicae</i> og <i>P. rapae</i> 54, 84, 105, 118	Rynkesyge 17, 71
Pit-rot 6	Rødt spind, se frugtræ- spindemiden.
<i>Plasmodiophora brassicae</i> , ... 69, 114, 127	Ronnebærmøl 131
<i>Plesiocoris rugicollis</i> 121	Saltskade, kartoffel 100
Pletskimmel 126	<i>Sclerotinia trifoliorum</i> 5, 17, 39, 113, 125
<i>Plutella maculipennis</i> 54, 84, 105	Selleri-bladpletsyge 75, 103
<i>Podosphaera leucotricha</i> 19	Sellerifluen 60, 131
Porremøl 122	<i>Septoria apii</i> 75, 103
Priksyge 128	Simpel mosaik 71
<i>Psila rosae</i> , ... 60, 92, 111, 122, 131	<i>Sitona spp.</i> 22
<i>Psylla mali</i> 11, 29	Skivesvamp, agurk 75
<i>Psylliodes chrysocephalus</i> , 11, 28, 118	Skivesvamp, frugtbuske 75, 102
<i>Pteronotus ribesii</i> 59	Skjoldbiller 50, 82
<i>Puccinia coronata</i> 67	Skorpespamp, kloverens 98
<i>Puccinia glumarum</i> 4, 38, 67	Skovduer 88
<i>Puccinia graminis</i> 38, 67, 98	Skulpesnudebillen 28, 53
Pulverskurv 128	Skulpesvamp 70
<i>Pythium spp.</i> 40	Smutuglens larve 121
Pærehyvps 59	Smælderlarver 9, 32, 62, 94, 111, 123, 132
Pæregalmyg 59	Snareorme 61
Pæreskurv, 19, 42, 74, 102, 116, 128	Snegle 10, 108
Rådne rødder, melon 75	Sneskimmel 4
Råger 28	Sodplet 116, 128
<i>Ramularia betae</i> 126	Solbærbladlusen 58
Rapsjordloppens larve 11, 28, 118	Solbær-filtrust 102
<i>Rhizoctonia tuliparum</i> 19	Sortbensyge 41, 73
<i>Rhizotrogus solstitialis</i> 32	Sortrust 38, 67, 98
<i>Rhopalosiphum ribis</i> 58	<i>Sphaerotheca mors uvae</i> 43, 75
Ribsbladlusen 58	<i>Sphaerotheca pannosa</i> 43
Rodbrand, bederoe 17, 40	Spindemider, jordbær 30
Rodfiltsvamp, kartoffel 41, 73	Spindemøl, se snareorme.
Rodfiltsvamp, tulipan 19	Spiring, kartoffel 17
Roeål 61, 79	Spiringsfusariose 125
Roegnaveren 32	<i>Spongospora subterranea</i> 128
Rosenboreren 61	Spurve 94, 111
Rosen-meldug 43	Stankelbenlarver, 10, 33, 64, 111, 129

	Side		Side
St. Hans-oldenborren	32	Tulipan-gråskimmel	19
Stinkbrand	67, 98	Tulipan-rodfiltsvamp	19
Stikkelsbærdræber	43, 75	Tusindben	46
Stikkelsbærhvepsen	59	<i>Tyroglyphidae</i> , agurk	12
Stikkelsbærlusen	58		
Stikkelsbærmiden	29	Uglelarver	59, 90, 121
Stregsyge	72	<i>Ustilago nuda</i>	38
Stribesyge, korn	38		
Stængelål, bælgplanter ... 10, 22, ... 46, 78, 103, 117		Vådforrådnelse, kartoffel	115, 127
Stængelål, spiseløg	12	Valnød, bløde skaller	117, 129
<i>Subcoccinella 24-punctata</i>	23, 50	Vandskade, bede- og kålroe	126
<i>Synchytrium endobioticum</i> ... 100, 128		Varmeskade, bederoe	6
Syrehveps	130	Varmeskade, kartoffel	6, 127
Syren-mosaik	76	Viklerlarver	63, 123
 <i>Taeniocampa incerta</i> og ..... <i>T. stabilis</i>	59, 90, 121	<i>Verticillium albo-atrum</i>	67, 98, 113, 125
<i>Talpa europaea</i>	95	Virus-gulsort ...	18, 40, 68, 98, 114, 126
<i>Taphrina deformans</i>	19	Visnesyge, hør	70
<i>Tetranychus spp.</i> , jordbær	30	Væltesyge	40
<i>Thrips angusticeps</i>	30, 52		
<i>Tilletia caries</i>	67, 98	Æblebladloppé	11, 29
<i>Tipula paludosa</i> , 10, 33, 64, 111, 129		Æblehveps	58
Tjørnerust	76	Æblekræft	8
Tobaksnekrose-virus, tulipan... 8, ... 20 (ill.)		Æblemeldug	19
Tomat, agurkmosaik	8	Æbleskurv ...	18, 41, 73, 101, 116, 128
Tomat-mosaik	8, 75	Æbletægen	121
Tomat-stribesyge	8, 75	Æblevikleren	90, 109, 121, 131
Tomat, virus	8, 19	Ærtelus	78
<i>Tortricidae</i>	11, 29, 121, 131	Ærteskimmel	67
<i>Trioza apicalis</i>	59, 92, 110	Ærtesyge	98
		Ærtethrips	46
		Øjepletsvamp	65
		Øresnudebiller	60

Illustrationer:

Augustasyge i tulipansorten
„Dronning Ingrid“ 20

Frostskade på forskellige
græsarter 36

CHRISTTREUS BOGTRYKKERI · KØBENHAVN